PROJEKT ATLASU TOUR DE FRANCE
TOUR DE FRANCE ATLAS PROJECT

Vladimír BAČÍK[1], Michal KLOBUČNÍK[2], Dagmar KUSENDOVÁ[3]

Abstrakt

Príspevok predstavuje metodické východiská, postup spracovania a hlavné výsledky viacročného projektu venovaného geografii športu so zameraním na cyklistické podujatie Tour de France pretavené do pripraveného unikátneho kartografického diela pre tlač s názvom *Atlas Tour de France (1903 – 2025)*. Príspevok zároveň poukazuje na potenciál geografických informačných systémov (GIS), databázových technológií a tematickej kartografie pri spracovaní rozsiahlych historických športových dát a ich efektívnej vizualizácii pre odbornú aj širokú verejnosť.

Atlas komplexným kartografickým spôsobom zachytáva priestorový vývoj najvýznamnejších etapových cyklistických pretekov sveta. Cieľom bolo prezentovať viac ako 120 rokov histórie Tour de France z geografickej perspektívy prostredníctvom máp, priestorových analýz a štatistických vizualizácií. Táto forma prezentácie histórie týchto pretekov bola v doterajšej odbornej aj populárnej literatúre spracovaná len okrajovo. Atlas prepája historické športové údaje s modernými kartografickými metódami a ponúka nový pohľad na vývoj priestorovej organizácie pretekov, význam etapových miest, horských stúpaní a úspešnosť jednotlivých štátov i pretekárov.

Metodika spracovania pozostávala z viacerých na seba nadväzujúcich etáp. Základom bolo vytvorenie rozsiahlej relačnej databázy obsahujúcej údaje o všetkých realizovaných ročníkoch Tour de France, etapách, etapových mestách, víťazoch etáp, horských prémiách, držiteľoch klasifikačných dresov a ďalších charakteristikách pretekov. Údaje boli získané predovšetkým z oficiálnych historických dokumentov Tour de France (Le Guide Historique), ktoré boli doplnené a verifikované pomocou databáz ProCyclingStats, Le Dico du Tour, Wikipédie a ďalších odborných zdrojov. Následne boli všetky etapové mestá a horské stúpania geokódované prostredníctvom služieb OpenStreetMap, Google Maps a Mapy.cz. Získané geografické súradnice boli manuálne kontrolované a overované medzi jednotlivými zdrojmi, pričom osobitná pozornosť bola venovaná presnej lokalizácii historických horských priesmykov.

Kartografické spracovanie bolo realizované v prostredí GIS. Všetky priestorové údaje boli transformované do referenčného systému RGF93 (EPSG: 2154), ktorý predstavuje štandardnú národnú kartografickú projekciu Francúzska. V podkladovej vrstve sa využili hranice štátov databázy Natural Earth a digitálny model reliéfu EU-DEM v1.1 doplnený o „hillshade“ pre zvýraznenie morfológie územia a priestorové súvislosti vedenia jednotlivých etáp. Historické trasy pretekov boli georeferencované na základe dobových máp, oficiálnych schém etáp a ďalších dostupných kartografických podkladov. V prípadoch neexistencie presných trás boli vytvorené ich kartograficky podložené aproximácie.

[1] doc. Mgr. Vladimír BAČÍK, PhD., Katedra ekonomickej a sociálnej geografie, demografie a územného rozvoja, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, vladimir.bacik@uniba.sk

[2] RNDr. Michal KLOBUČNÍK, PhD., Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina Ilkovičova 6, 84215 Bratislava, michal.klobucnik@uniba.sk

[3] doc. RNDr. Dagmar KUSENDOVÁ, CSc., Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Mlynská dolina Ilkovičova 6, 84215 Bratislava, dagmar.kusendova@uniba.sk

Pri tematickej vizualizácii boli použité metódy bodových a stupňovaných symbolov, výsekových diagramov, kartodiagramov a ďalších tematických kartografických vyjadrovacích metód s dôrazom na jednotný kartografický dizajn a vysokú informačnú hodnotu jednotlivých máp.

Výsledkom je viac ako 500-stranová analógová atlasová publikácia obsahujúca stovky originálnych máp, tematických vizualizácií a štatistických prehľadov dokumentujúcich historický vývoj Tour de France. Atlas predstavuje prvé komplexné kartografické spracovanie histórie tohto športového podujatia a rozširuje existujúce poznatky o nový priestorový rozmer.

Viac informácií o projekte spolu s ukážkami obsahu a mapových prezentácií poskytuje stránka: *http://sodbtn.sk/tourdefranceatlas/*.

Kľúčové slová: Tour de France, atlas, GIS, geokódovanie, kartografia, priestorová analýza, športová geografia

Keywords: Tour de France, atlas, GIS, geocoding, cartography, spatial analysis, sports geography